

Läget i Dalarna 2025

Anna Klerby och Peter Möller
Regionala utvecklingsförvaltningen

Dalastrategin 2030 – Tillsammans för ett hållbart Dalarna

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

BRF

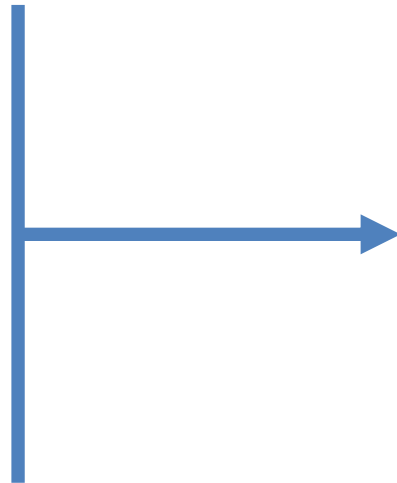

Vi kan inte fortsätta som vi gjort tills nu

Klimat

Demografi

Omställning

Dalastrategin – för ett hållbart Dalarna med utvecklingskraft i alla delar av länet

Ett klimatsmart Dalarna

- Resurseffektivt utan klimatpåverkan
- Hållbar och resurseffektiv mobilitet
- Robusthet och resiliens vid klimatförändringar

Ett konkurrenskraftigt Dalarna

- Livskraftigt näringsliv för hållbar tillväxt
- Väl utvecklad och hållbar transportinfrastruktur
- En väl fungerande kompetensförsörjning
- En nyskapande och innovativ region

Ett sammanhållet Dalarna

- Goda livsmiljöer med känsla av närhet
- Engagemang och delaktighet för en hållbar utveckling
- En inkluderande, jämlik och jämställd region med god hälsa

Vad är det vi följer upp?

Klimatsmart

Dalarnas miljö & natur

Omställning/
miljöpåverkan

Värden av
naturresurserna

Konkurrenskraftigt

Dalfolkets & utbildning

Arbete & företagande

Produktionsvärden
& export

Sammanhållet

Dalfolkets hälsa, trygghet &
tillit

Dalfolkets delaktighet, fritid
& tillgång till samhällsservice

Fördelning av
ekonomiska värden

Ett klimatsmart Dalarna – sammanfattning

Vi når inte miljömålen, endast luft och bebyggd miljö går i positiv riktning.

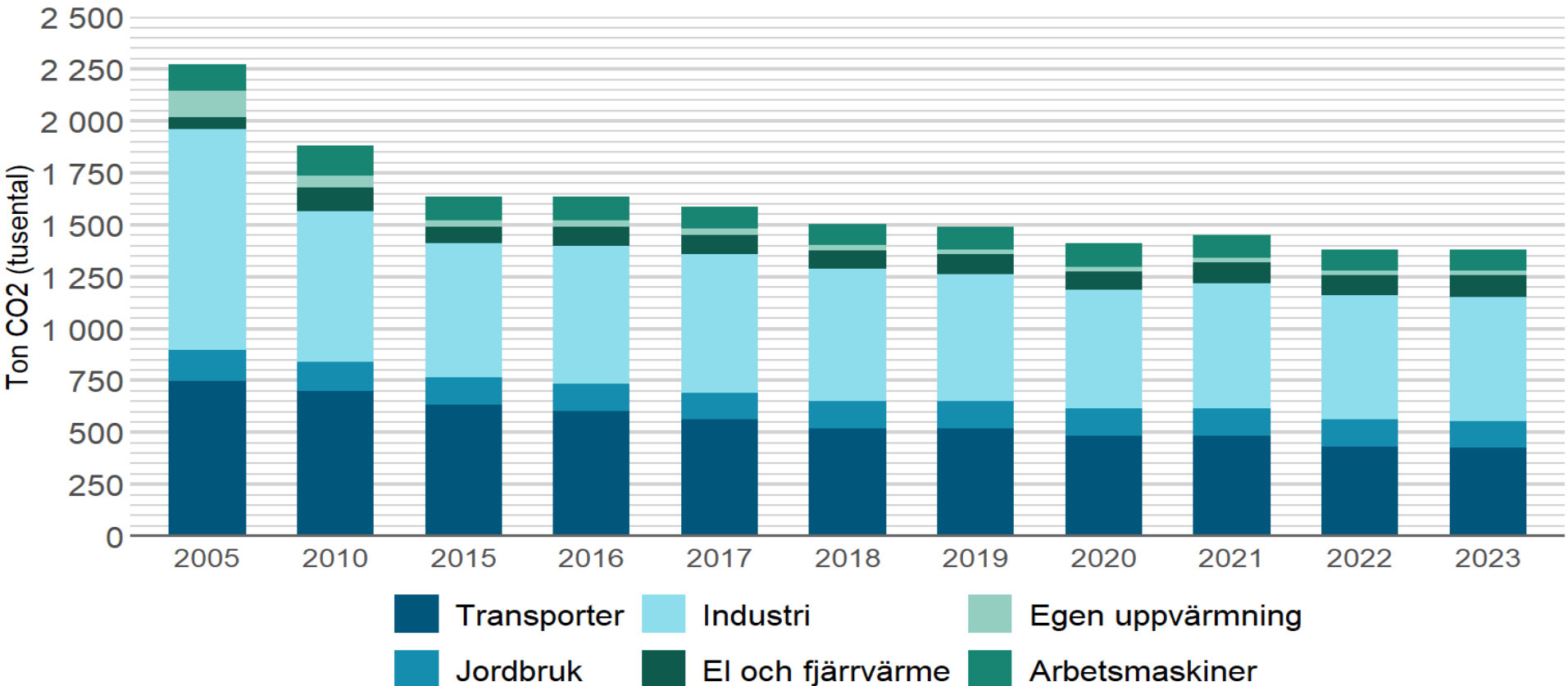

Utsläppen minskar inte längre, något fler resor/person görs med kollektivtrafiken, andelen el/hybridbilar ökar, men liten andel. Kommunala klimatanpassningsplaner bör prioriteras.

Överskott på egen producerad el och ökad energieffektivitet, men underskott på livsmedel, särskilt matpotatis har minskat.

Klimatpåverkande utsläppskällor år 2005 – 2023

Mål 2045
1,25 ton CO₂ / invånare

Dalarna 2023
5,0 ton CO₂ / invånare

Källa: RKA (Kolada) har beräknat utsläpp med data från den Nationella emissionsdatabasen
 Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna
 Diagramförklaring: Utsläpp av växthusgaser inom det geografiska området i ton CO₂-ekvivalenter.

Ett konkurrenskraftigt Dalarna – sammanfattning

Befolkning i arbetsför ålder minskar. Fler kvinnor än män har högre utbildning. Oroande stor andel klarar inte gymnasiet.

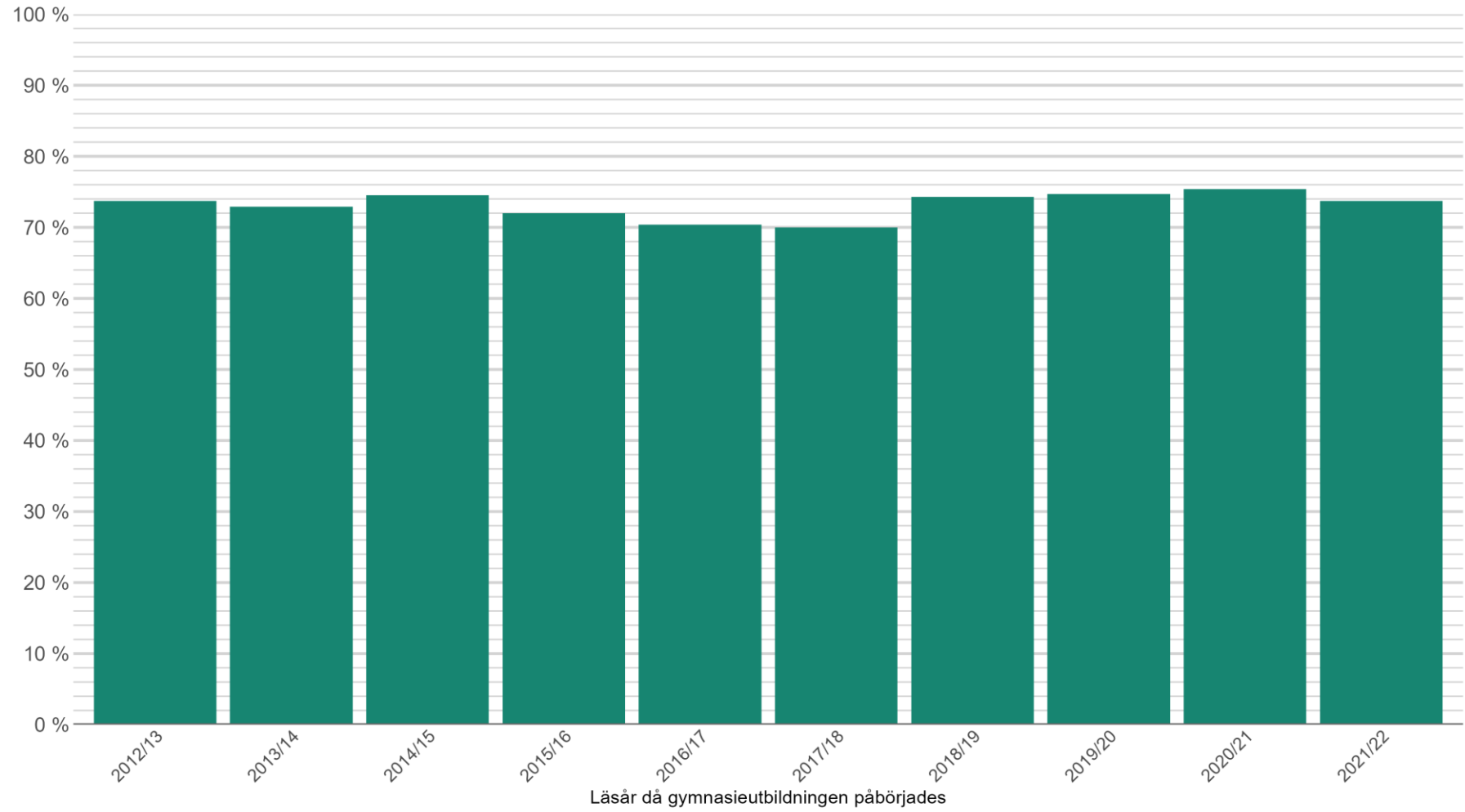

Vård och omsorg resp. tillverkningsindustri sysselsätter flest, de är också starkt könssegregerade. Invandrade kommer i arbete snabbare. Föräldrapenning 70% / 30%. Anmälda eko-brott ökar något. Tågens punktlighet har återhämtat sig något.

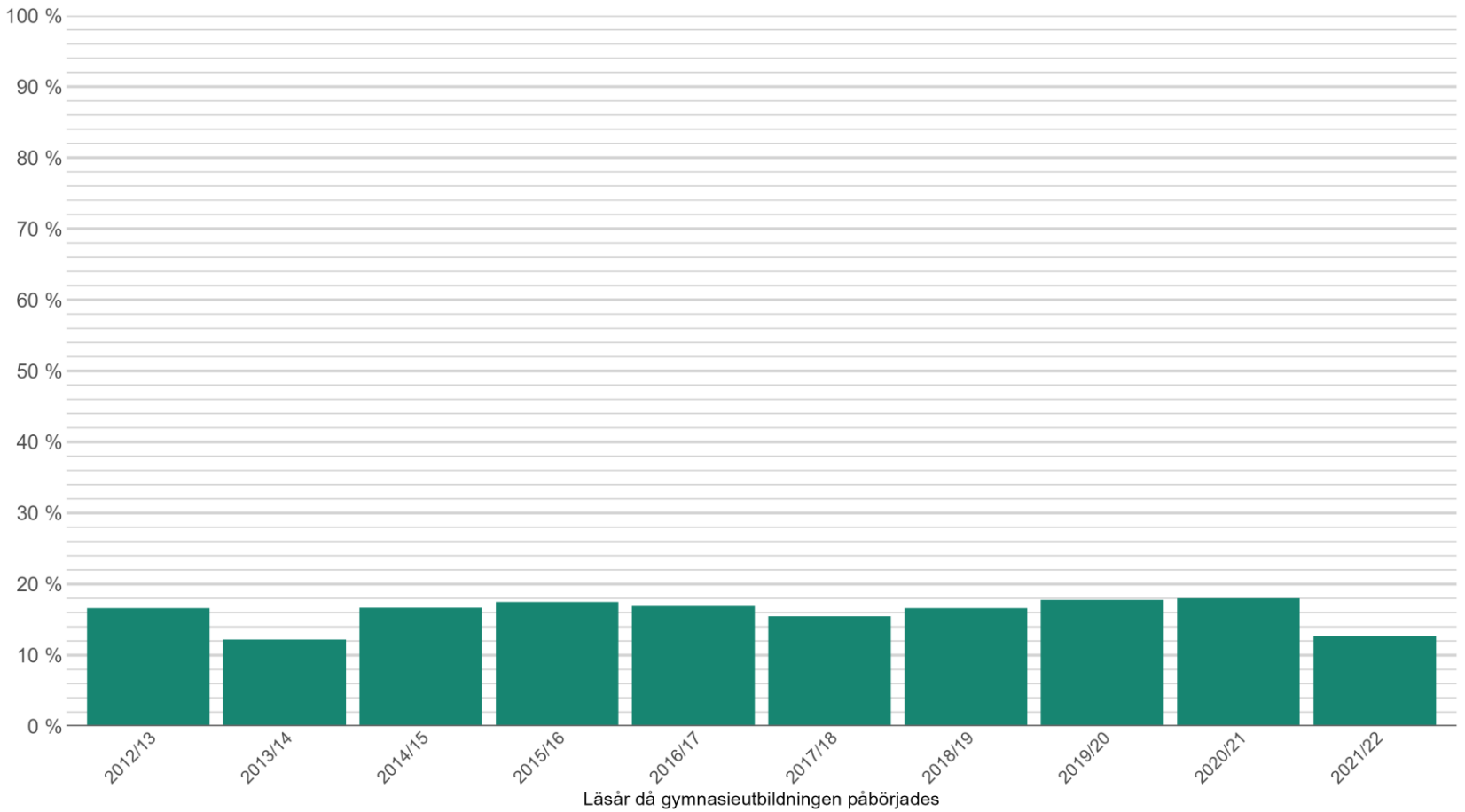
Bruttoregionalprodukten/sysselsatt ökar inte längre men varuexporten ökar tydligt.

Andel ungdomar som fullföljt gymnasiet inom 4 år

Källa: Skolverket
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Andel ungdomar på introduktionsprogram som fullföljt gymnasiet inom 4 år

Källa: Skolverket
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Ett sammanhållet Dalarna – sammanfattning

Medellivslängden ökar, men inte för alla. Dalfolkets självskattade hälsa ligger under riksgenomsnittet, hjärtinfarkter minskar, men övervikten ökar.

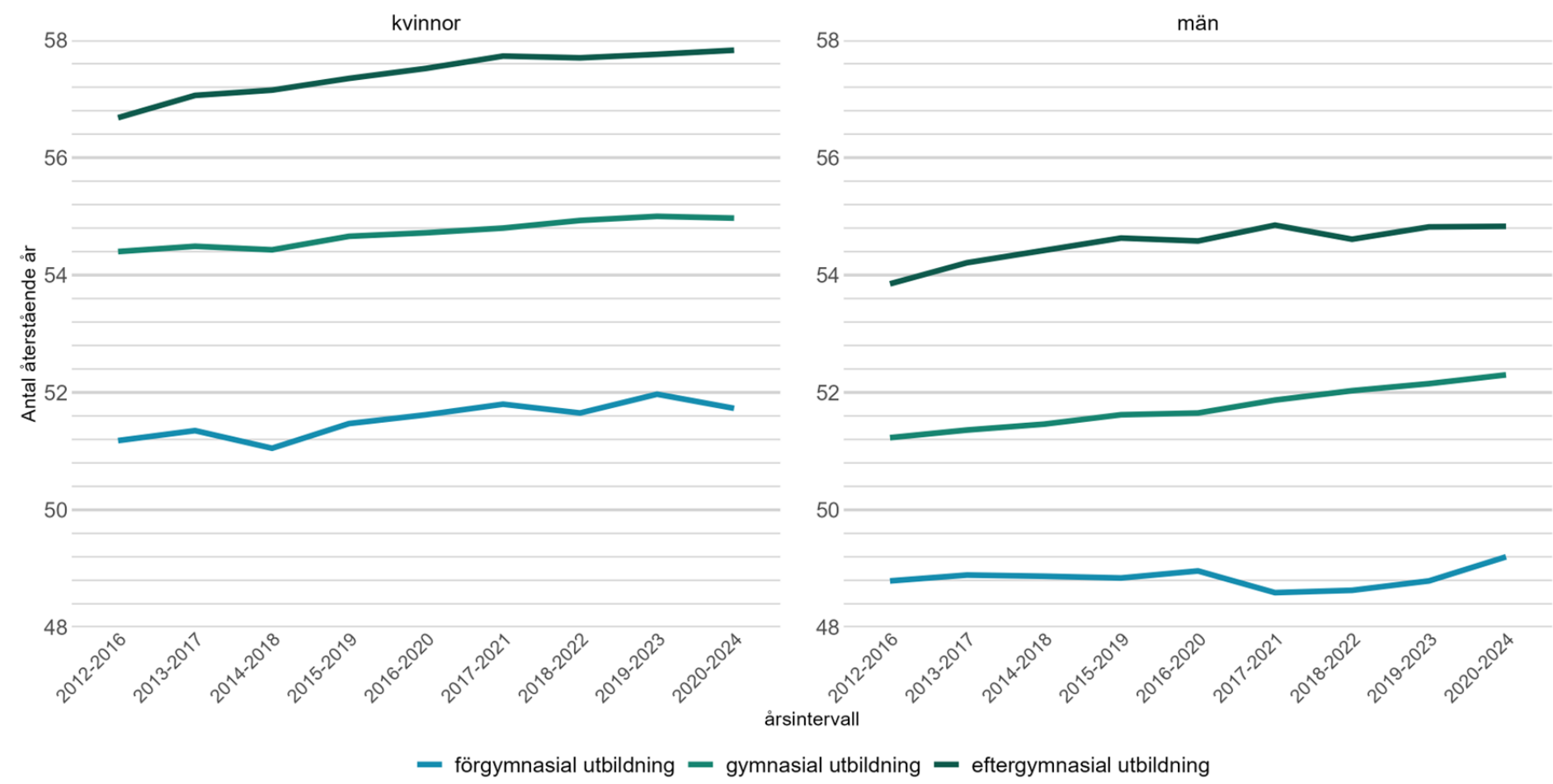
Tillgång till bredband, service och skola oförändrade. Ungdomars situation oroar.

Ojämligheten är oförändrad, män tjänar mer än kvinnor, andel barn i hem med låg ekonomisk standard är oförändrad, antal helårsbidragstagare är historiskt lågt.

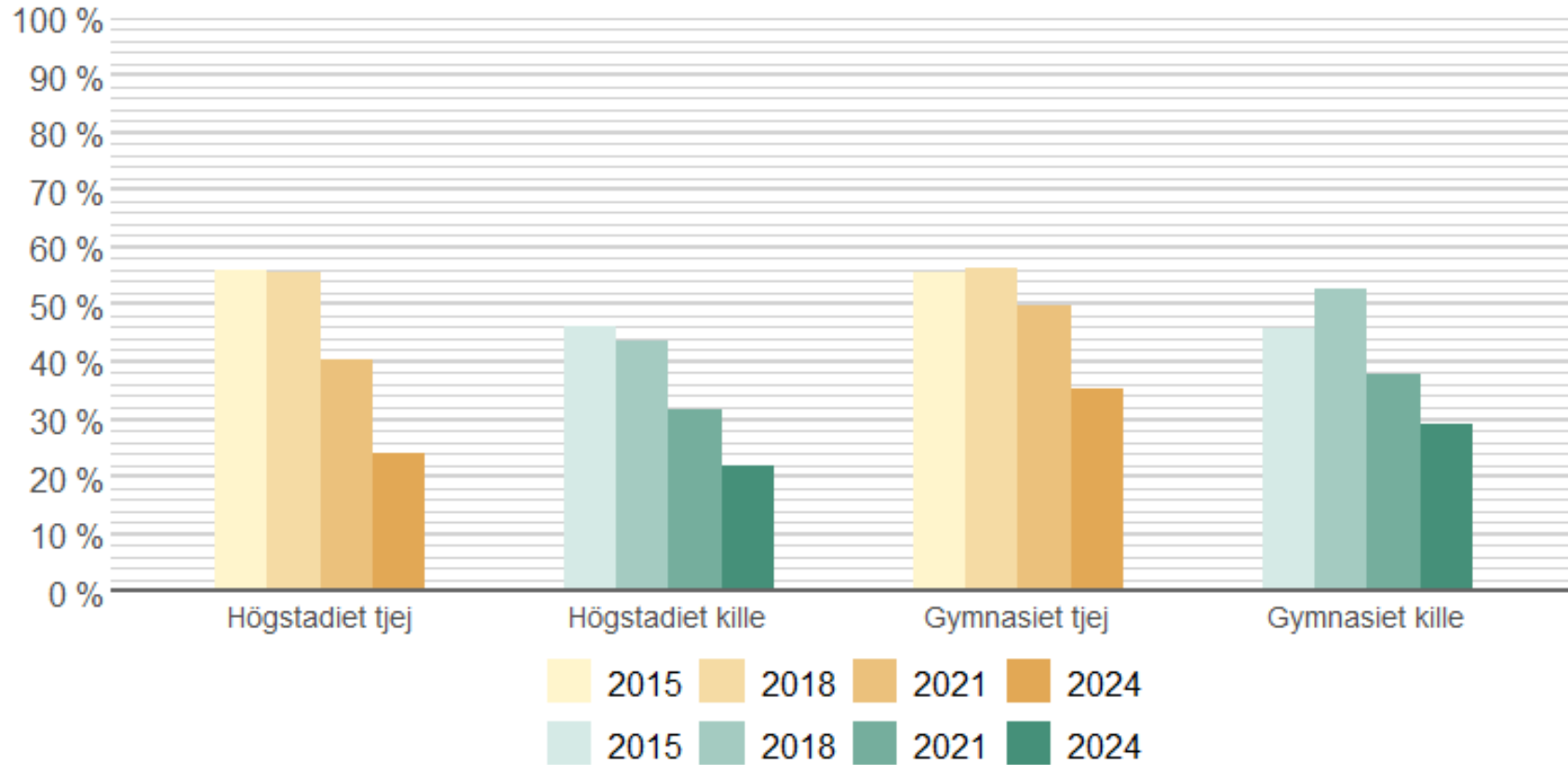
Återstående medellivslängd vid 30 års ålder, 2012-2024

Källa: Demografisk analys - Befolkning, SCB:s öppna statistikdatabas
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

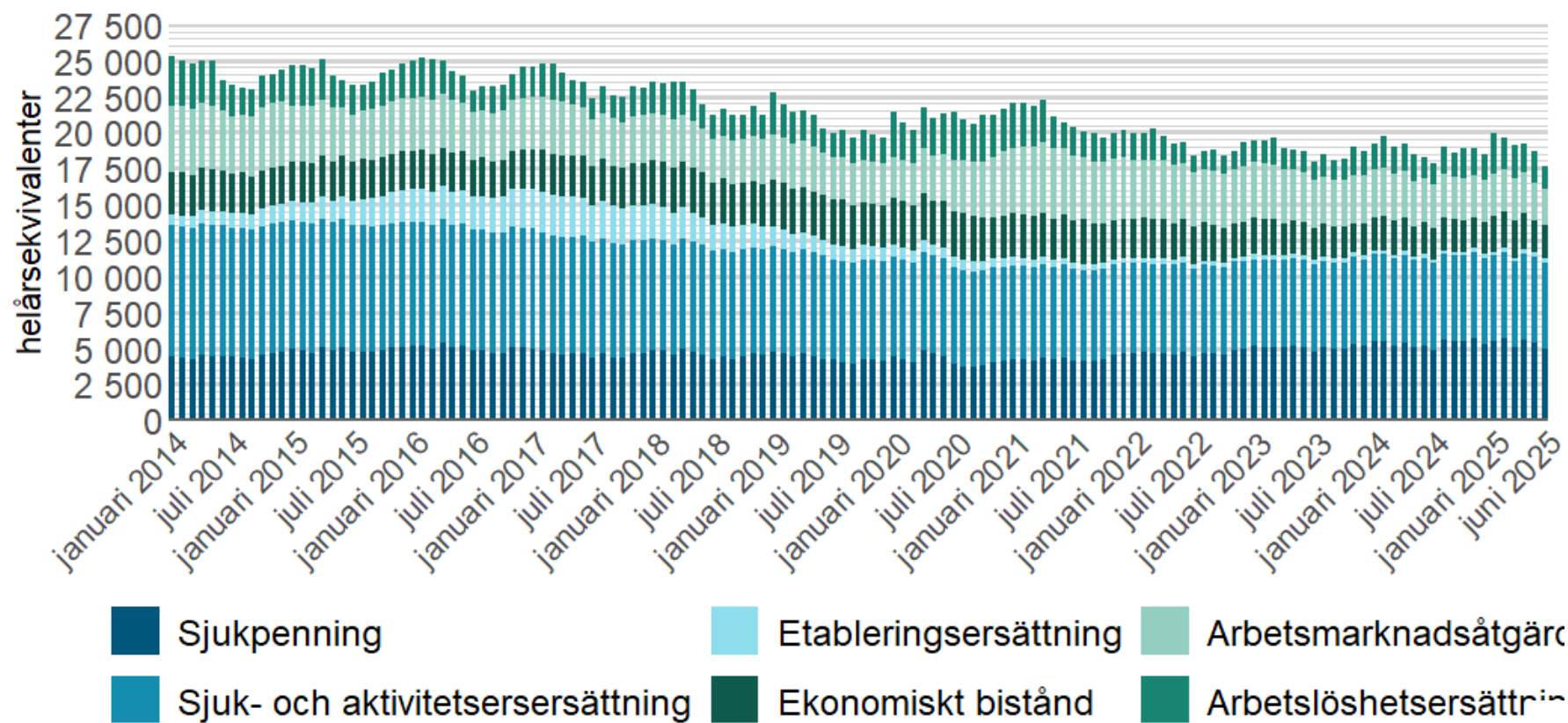

Unga som vill påverka frågor i hemkommun, 2015 – 2024

Källa: Lupp-undersökningarna i Dalarna
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Historiskt låga nivåer av bidragstagande, 2014 – 2025

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Sammanfattningsvis...

...har vi nått självförsörjning på el, men vi når inte miljö- och klimatmålen, det går alldeles för långsamt i omställningen.

...har vi en relativt stark men ojämställd arbetsmarknad och ökande export, trots svag konjunktur. Alldeles för få klarar gymnasiet. Det allt mer osäkra omvärldsläget ökar kraven på anpassningsförmåga.

...inkomstfördelningen oförändrad, bidragstagandet har minskat. Ungas situation och framtidstro oroar. Medellivslängden ökar, men inte för alla. Vi mår inte riktigt lika bra som tidigare.

Tack!

Fakta, statistik och rapporter - Region Dalarna

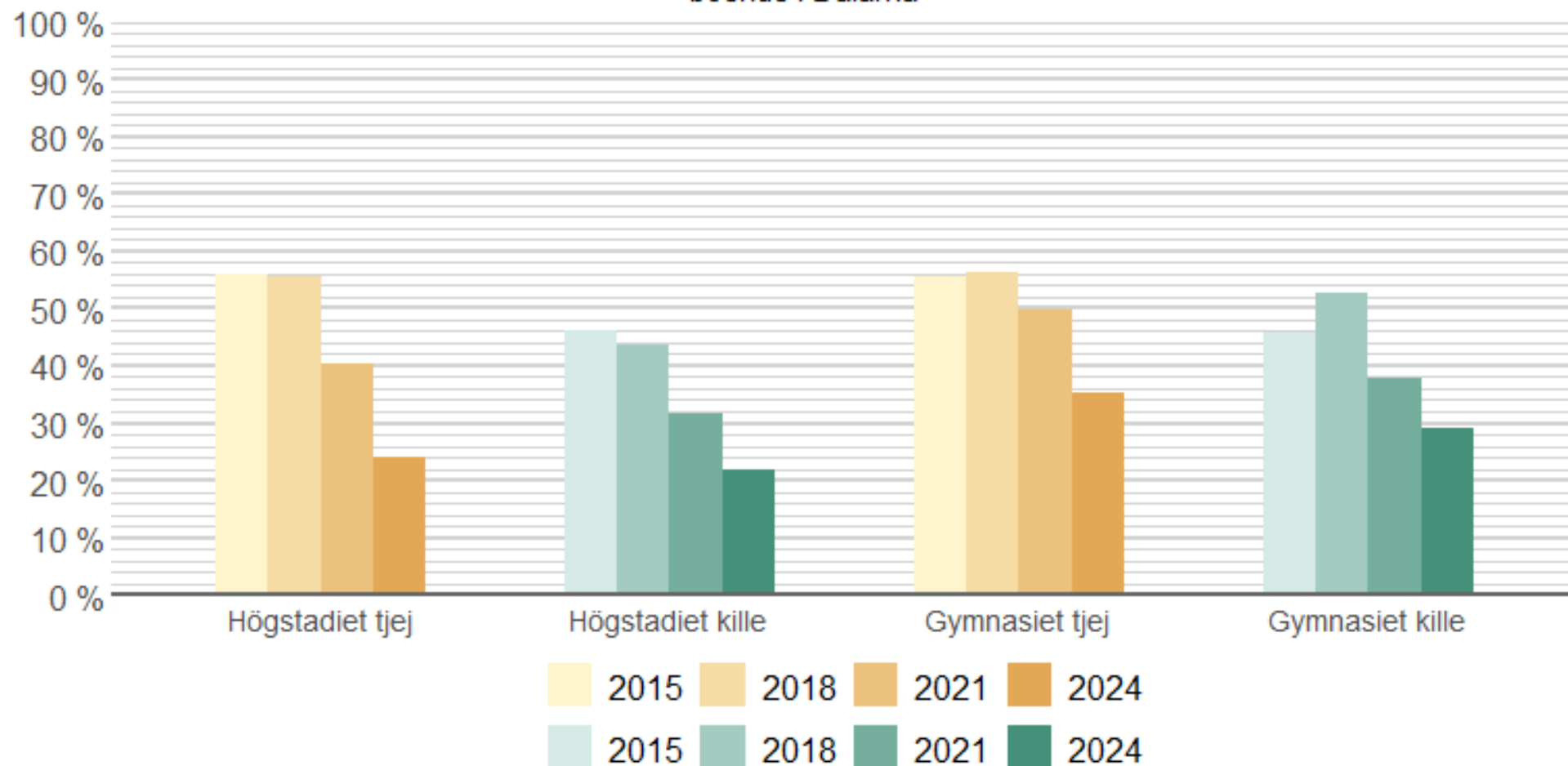
www.dalarnasutveckling.se

Tips:

[KSP – Föreningen för kommunal statistik och planering](#)

Vill vara med och påverka frågor som rör sin kommun

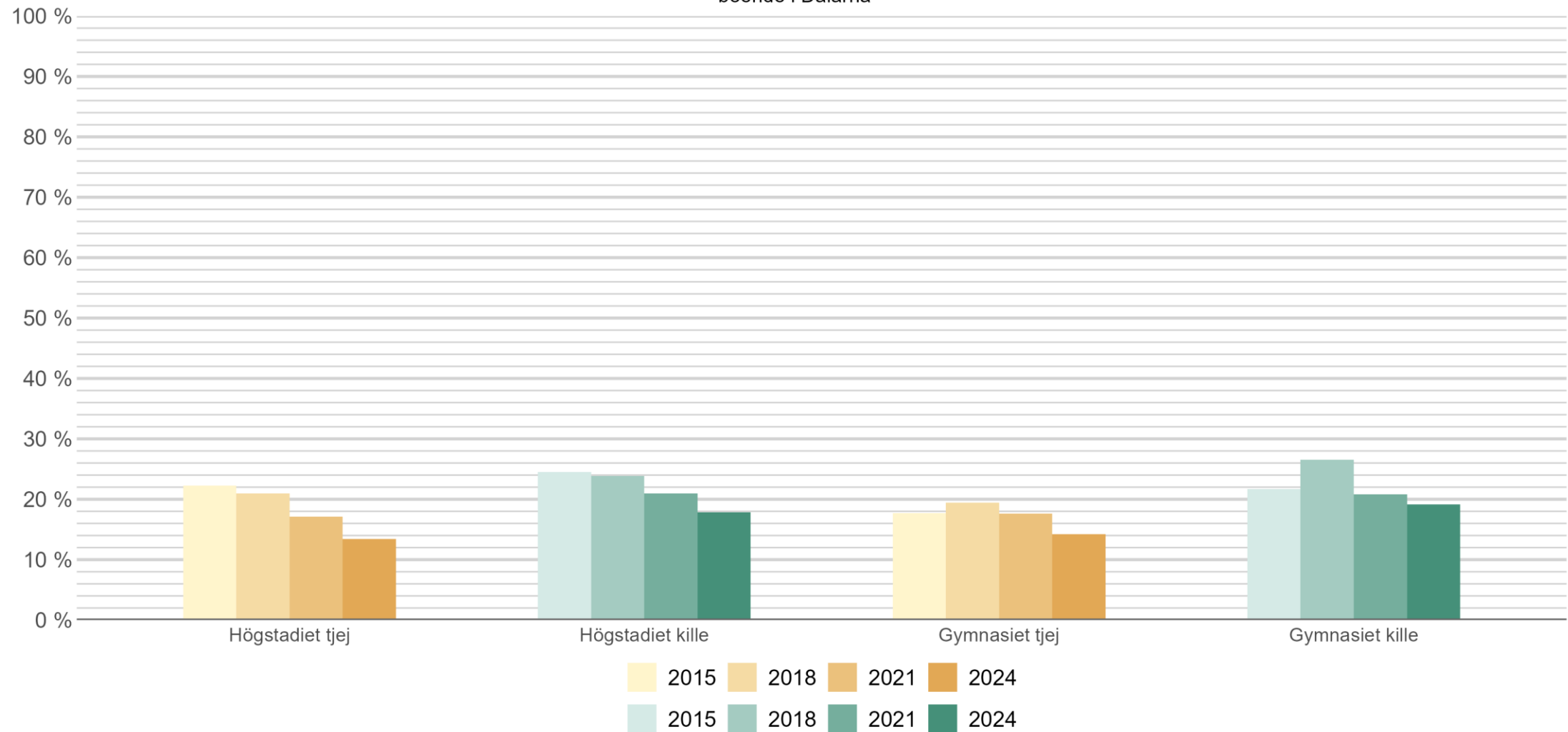
- boende i Dalarna

Källa: Lupp-undersökningarna i Dalarna
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Ganska eller mycket stora möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen

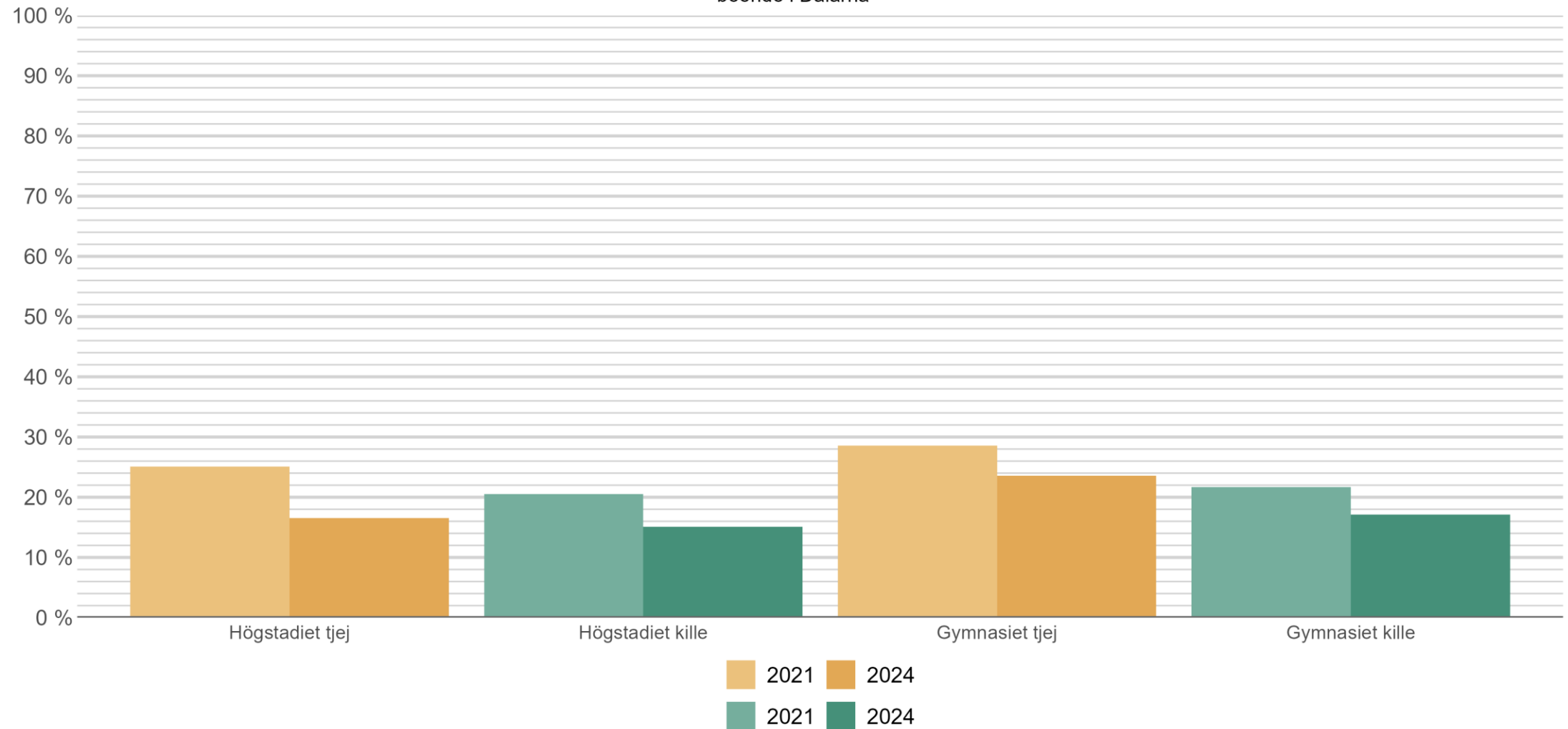
- boende i Dalarna

Källa: Lupp-undersökningarna i Dalarna
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Jag känner till rättigheterna i barnkonventionen och vet vad de kan innebära för mig i praktiken.

- boende i Dalarna

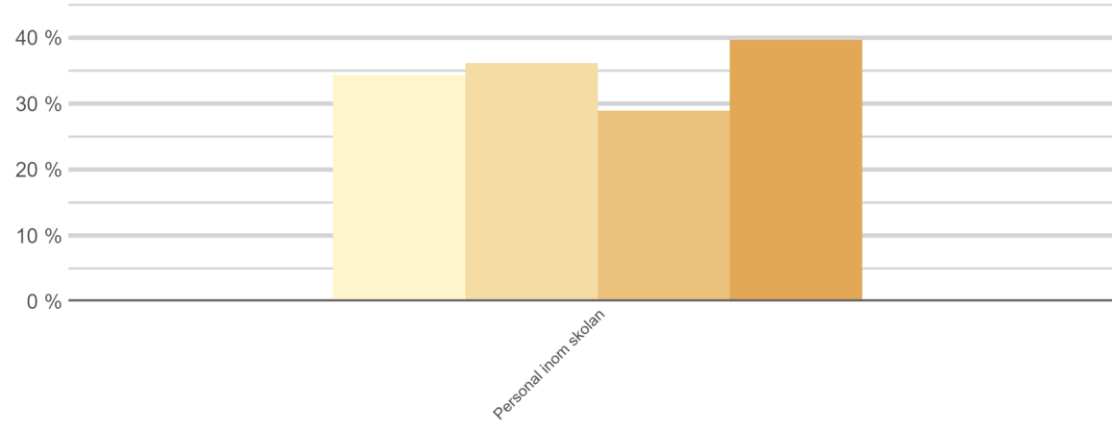

Källa: Lupp-undersökningarna i Dalarna
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

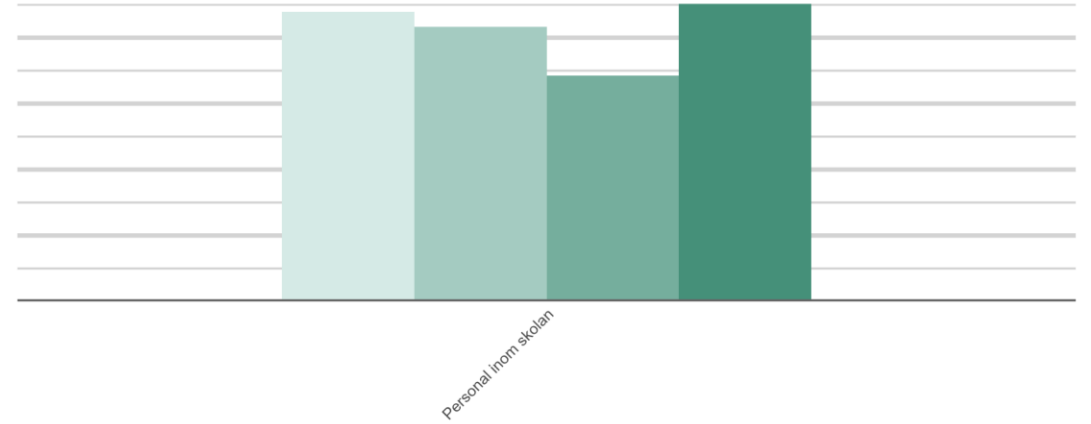
Jag har känt mig orättvist behandlad av...

- boende i Dalarna som svarat att de någon gång blivit orättvist behandlad de senaste sex månaderna

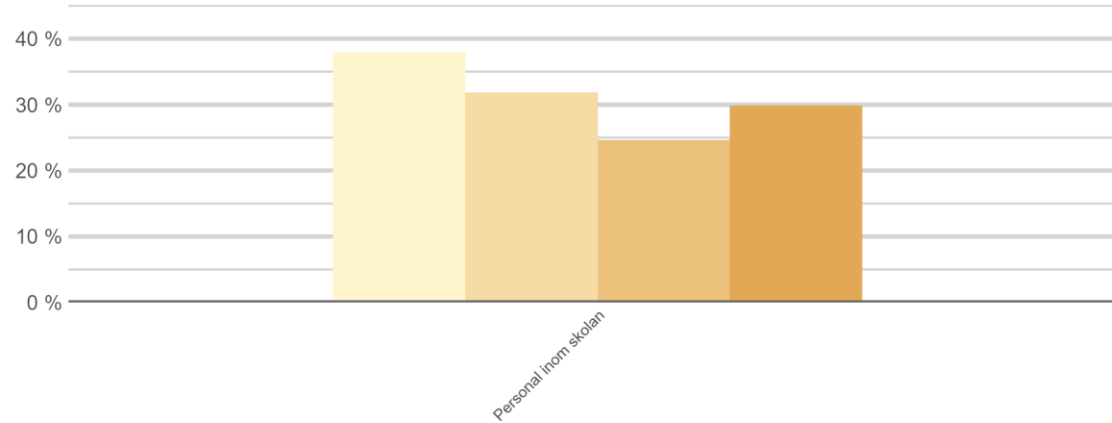
Högstadiet tjej

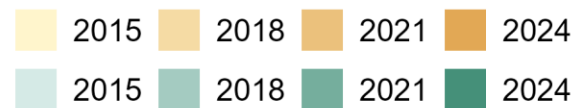
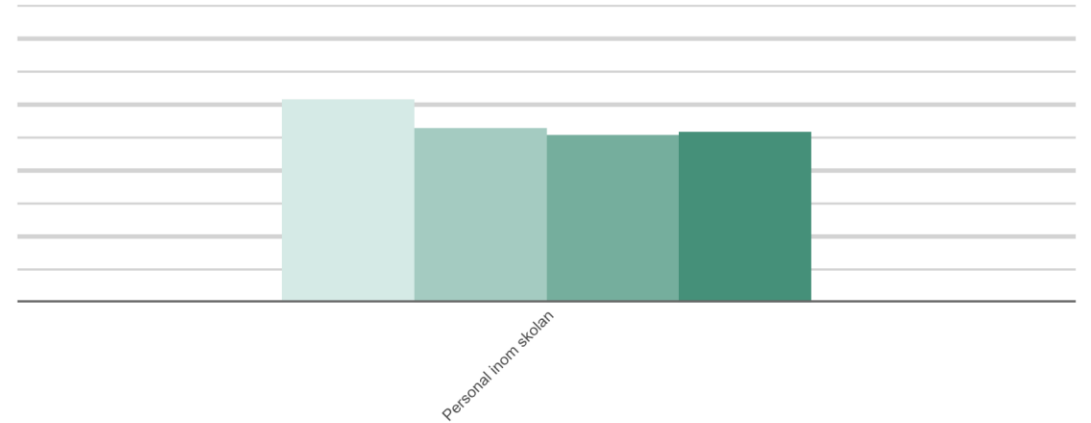
Högstadiet kille

Gymnasiet tjej

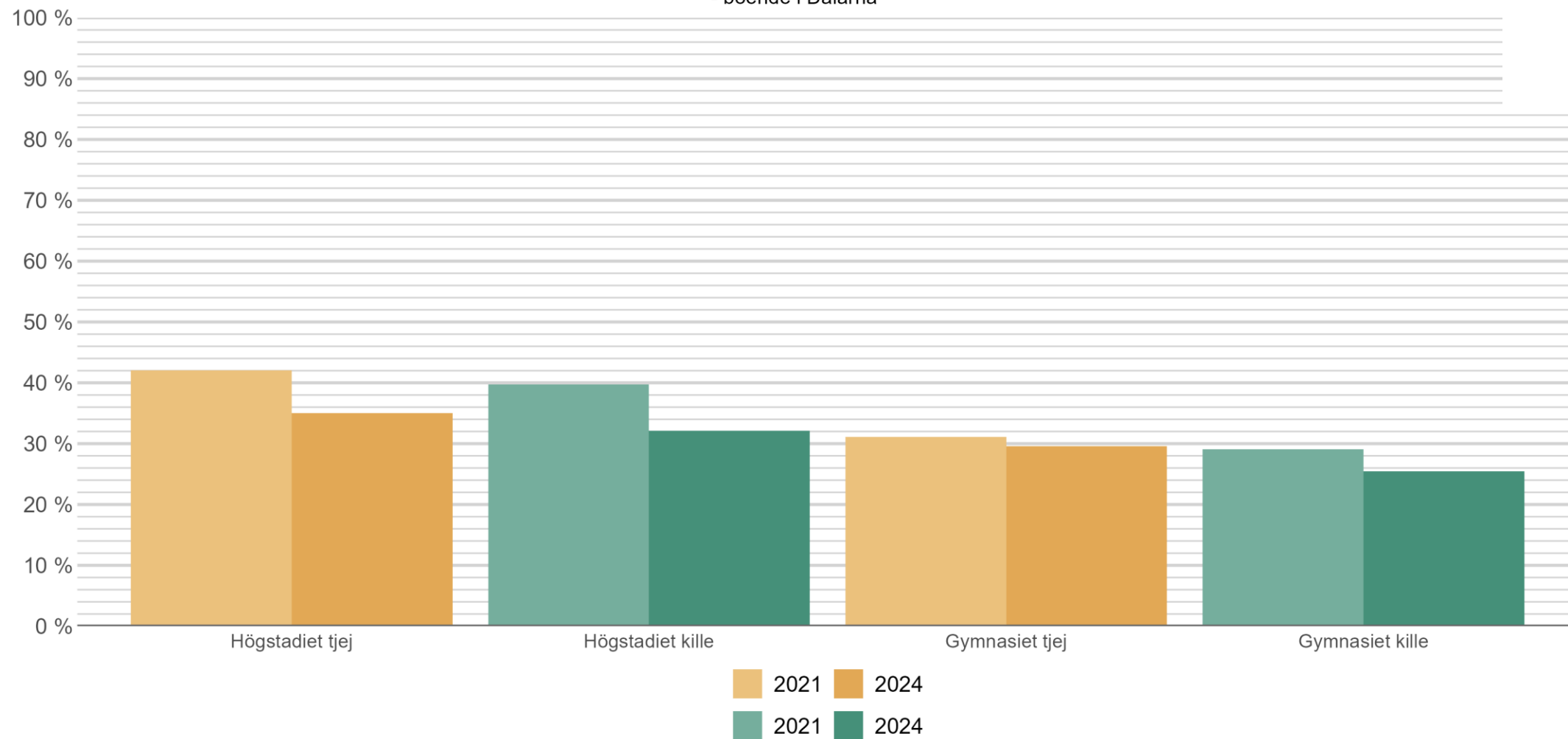
Gymnasiet kille

Källa: Lupp-undersökningarna i Dalarna
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Jag tror de flesta vuxna känner till barnets rättigheter i barnkonventionen och försöker ta hänsyn till dem.

- boende i Dalarna

Källa: Lupp-undersökningarna i Dalarna
Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna